

Autor: Emilia Płońska

Temat: *Od H. Ch. Andersena po czasy współczesne - „Mała syrenka” wciąż aktualna.*

Scenariusz zajęć edukacyjnych przeznaczony jest dla dzieci w wieku 9 lat.

GODŁO: SYRENKA

Czas trwania: 120 minut

Cel ogólny:

Rozwijanie umiejętności analizowania treści utworu, szukania wzajemnych związków między faktami, zdarzeniami oraz podejmowania refleksji.

Pobudzanie zainteresowań czytelniczych i medialnych.

Rozwijanie ciekawości poznawczej i postawy badawczej.

Cele operacyjne:

Uczeń:

- pogłębia swe zainteresowania poprzez własne odkrywanie, badanie i przekazywanie swych spostrzeżeń innym
- uczy się porządkować informacje
- kształci umiejętność pracy z książką
- zamyka myśli w obrębie zdania
- wyraża emocje za pomocą ekspresji plastycznej

Metody pracy: podająco - eksponujące, rozwiązywania problemów, poszukujące, oglądowe

Formy pracy: indywidualna, zespołowa

Środki dydaktyczne:

- książki z baśniami H.Ch. Andersena oraz inne egzemplarze książek z bajkami o „Małej syrence”
- nagrania magnetofonowe (pieśni syren min. Arielki, Mirandy...)
- materiały plastyczne np. kredki, pisaki, farby, klej, plastelina; bibuły; gazety; bloki rysunkowe; kartony itp.

Przebieg zajęć:

Tydzień przed rozpoczęciem zajęć Nauczyciel stawia na stole ozdobny kuferek lub szkatułkę i zapowiada, że rzeczy znajdujące się w nim nawiązują do bajki, która będzie przedmiotem późniejszych zajęć. Dzieci losują przedmioty (np. muszelki, wodorosty, rozgwiazdy, gumowe zwierzątka morskie...). Nauczyciel może włączyć muzykę, by podkreślić wyjątkowość sytuacji i stworzyć nastrój pobudzający wyobraźnię. Uczeń, który wyjaśni zagadkę otrzymuje w nagrodę jeden wylosowany przez siebie przedmiot z kufereka.

Nauczyciel rozdaje uczniom karty informacyjne do wypełnienia na następne zajęcia związane z omawianym problemem.

Główny temat książki	
Najważniejsze postacie	
Miejsce i czas akcji	
Główne wydarzenia	
Moje spostrzeżenia	

Polecenia:

1. Przeczytaj bajkę H. Ch. Andersena pt. „Mała syrenka” a następnie wypełnij kartę.
2. Przeczytaj, obejrzyj, przypomnij sobie bajki o tym samym tytule i w podobny sposób wypełnij pozostałe karty (przynajmniej 1 inna bajka).

WSTĘP

1. Nauczyciel rozpoczyna zajęcia, nawiązując do zadania domowego i rozmawia z dziećmi na temat wykonanego zadania.
2. Na specjalnej tablicy każdy uczeń przypina magnesami swoje karty.

ZAJĘCIA WŁAŚCIWE

1. Nauczyciel wraz z uczniami tworzy tzw. „krąg dyskusyjny” - wspólną naradę klasową (siedzimy w kole na krzesłach lub na dywanie wokół tablicy), podczas której uczniowie pod kierunkiem nauczyciela prezentują efekty swojej pracy, swoje pomysły oraz cały zgromadzony przez siebie materiał.
2. Problemy poruszane przez Nauczyciela:

- Kiedy H. Ch. Andersen napisał „Małą syrenkę”? („Baśnie opowiedziane dla dzieci” – 1835r., kontynuowane w formie zeszytów do 1872r.)

- Główne problemy utworu – analiza treści utworu.

- Główni bohaterowie wymienianych bajek – wybór najpopularniejszych postaci.

Przykłady:

- Mała syrenka- bezimienna(lub Koralka) i Księżę;

- Arielka i Eryk;

- Marina i Krystian;

- Miranda i Antonio;

- Lena i Stefan;

- Jakie cechy wspólne a jakie różniące zauważamy w danych utworach? Próba zestawienia cech w formie tabelarycznej. Propozycja poniżej:

CECHY WSPÓLNE	CECHY RÓŻNIĄCE
- tęsknota syrenki za światem ludzi; pragnienie ujrzenia nadmorskiego świata; ciekawość	- liczba pojawiających się bohaterów
- powtarzający się temat: miłość syreny do człowieka	- rozbudowana fabuła i wzbogacona o rozmaite szczegóły obce pierwotnej wersji(wersji H.Ch. Andersena)np. wątek ekologiczny, wątek urodzin, wątek wcześniejszych zaręczyn księcia
- syrenie towarzyszą i pomagają przyjaciele(najczęściej morskie zwierzęta np. delfin, konik morski, fląderka, krab itp.)	- zakończenie utworu- w wersji pierwotnej jest tragiczne w innych wersjach optymistyczne
- syrena zawsze w zamian za nogi poświęca swój głos	- czas powstawania utworów
- w roli czarnego charakteru występuje czarownica, czarownica głębin, wiedźma morska...	- modyfikacja postaci, dodawanie im przeróżnych cech charakteru

- Rozmowa o współczesnych wersjach „Małej syrenki” – adaptacje filmowe, seriale dziecięce, wersje znane z kanałów dziecięcych np. Jetix play, Jetix.

Nauczyciel pokazuje uczniom 3 postacie: Emmę, Rikki i Cleo- bohaterki popularnego serialu pt. : „H₂O - wystarczy kropla”(zdjęcia można zdobyć w Internecie lub obecnie wydawanym czasopiśmie o tym samym tytule)przypominając jednocześnie, że pragnieniem syrenki było posiadać ludzkie nogi a co się stanie, gdy będziemy mieć do czynienia z sytuacją odwrotną i na skutek dziwnych zdarzeń 3 dziewczyny zostają obdarzone syrenimi ogonami oraz osobliwymi „mocami”?

Serial jest na tyle popularny, że z pewnością znajdą się osoby wyposażone w wiedzę o jego treści i problematyce, jeśli nie krótko o nim wspominamy. W serialu magia związana jest z cyklem planet, szeroko pojmowaną astronomią i niezwykłością miejsca, w którym zachodzi metamorfoza – tajemnicza wyspa Maco(brak czarownicy). Wspólny sekret, wspólne problemy łączą 3 zupełnie różne osobowości dziewcząt wielką przyjaźnią.

Uczniowie dzielą się między sobą opiniami, spostrzeżeniami, wrażeniami. Próbują odpowiedzieć na pytanie Nauczyciela, co jest dla nich wartościowsze – obraz widziany czy słowo pisane; czy wolą wersje tragiczne czy optymistyczne; co sprawia, że bajka o „Małej syrence” jest aż tak popularna i tak lubiana do dziś; dlaczego i jak dalece zmienił się pierwowzór tej bajki?

3. **Tworzymy podwodne królestwo** – Nauczyciel wraz z uczniami wykonuje pracę plastyczną odzwierciedlającą wrażenia powstałe w trakcie omawiania utworu. Jeśli uczniów jest dużo aby uniknąć zamieszania dzielimy dzieci na 3 lub 4 grupy.

Do pracy wykorzystujemy obrazki z Internetu, przyniesione gazety, materiały plastyczne. W pracy towarzyszy uczniom muzyka(wykorzystanie nagrań magnetofonowych lub płytowych).

PODSUMOWANIE

1. Podsumowanie i ocena prac plastycznych, rozdanie nagród.
2. Refleksje dzieci na temat metamorfozy bajki.
3. Zachęcenie uczniów do szczegółowego śledzenia, odkrywania i badania utworów literackich wielopłaszczyznowo.